

Sygn. akt VIII C 909/14

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia: 28 stycznia 2015 r.

Sąd Rejonowy dla Wrocławia -Śródmieścia Wydział VIII Cywilny

w składzie:

Przewodniczący: **SSR Anna Martyniec**

Protokolant: **Karolina Szewczyk**

po rozpoznaniu w dniu 28 stycznia 2015 r. we Wrocławiu sprawy

z powództwa (...) Sp. z o.o. we W.

przeciwko (...) S.A. w W.

o zapłatę

I. zasądza od strony pozwanej (...) S.A. w W. na rzecz strony powodowej (...) Sp. z o.o. we W. kwotę 984 zł (dziewięćset osiemdziesiąt cztery złote) wraz z ustawowymi odsetkami liczonymi od dnia 15 marca 2014 r. do dnia zapłaty;

II. zasądza od strony pozwanej na rzecz strony powodowej kwotę 247 zł tytułem zwrotów kosztów procesu.

Sygn. akt VIII 909/14

UZASADNIENIE

Strona powodowa (...) Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą we W. wniosła o zasądzenie od strony pozwanej (...) S.A. w W. kwoty 984 zł wraz z odsetkami ustawowymi od dnia 15 marca 2014 r. do dnia zapłaty i kosztami postępowania, w tym kosztami zastępstwa procesowego.

W uzasadnieniu pozwu strona powodowa podała, że w dniu 27 września 2013 r. w wyniku zdarzenia drogowego został uszkodzony pojazd będący własnością poszkodowanego R. B. zamieszkałego we W., marki B. o nr rej. (...). Na czas naprawy powód wynajął poszkodowanemu pojazd zastępczy, za którą to usługę naliczył czynsz w kwocie 350 zł netto za każdy dzień użytkowania, tj. łącznie 2 152,50 zł. W toku postępowania likwidacyjnego pozwana zakwestionowała wysokość stawki za wynajem samochodu zastępczego i wypłaciła odszkodowanie w łącznej kwocie 1.168,50 zł. Powód podniósł, iż strona pozwana wypłaciła jednak tylko część odszkodowania, a pozostała, dochodzona niniejszym pozwem, kwota 984 zł stanowi różnicę pomiędzy należnością strony powodowej z tytułu wynagrodzenia za wynajem auta zastępczego, a kwotą wypłaconą przez stronę pozwaną. Strona powodowa podniosła, iż postulat pełnego odszkodowania przemawia za przyjęciem stanowiska o potrzebie zwrotu przez ubezpieczyciela tzw. wydatków koniecznych, co oznacza wydatek niezbędny dla korzystania z innego pojazdu w takim samym zakresie, w jakim poszkodowany korzystałby ze swojego środka lokomocji, gdyby mu szkody nie wyrządzono.

W dniu 27 marca 2014 r. został wydany nakaz zapłaty w postępowaniu upominawczym.

W sprzeciwie od nakazu zapłaty strona pozwana wniosła o oddalenie powództwa w całości, zasądzenie od powoda na rzecz pozwanego kosztów procesu według norm przepisanych i dopuszczenie dowodu z dokumentacji zgromadzonej w aktach szkodowych pozwanego na okoliczność przebiegu likwidacji szkody i wysokość wypłaconego odszkodowania. Strona pozwana przyznając co do zasady swoją odpowiedzialność za szkodę objętą pozwem, zakwestionowała swoją

odpowiedzialność w zakresie wysokości kosztów wynajmu pojazdu zastępczego powyżej kwoty 984,00 zł, przyjmując, że ekonomicznie uzasadnionym kosztem jest koszt najmu pojazdu o porównywalnych parametrach do uszkodzonego, liczony według stawki dobowej 220,00 zł netto, średniej na (...) rynku wynajmu samochodów.

Sąd ustalił następujący stan faktyczny:

Strona pozwana (...) S.A. w W. z tytułu umowy ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej posiadaczy pojazdów mechanicznych, zobowiązana była do naprawienia szkody w mieniu R. B., powstałej w wyniku zdarzenia drogowego, które miało miejsce w dniu 27 września 2013 r.

okoliczność bezsporna

W wyniku w/w kolizji uszkodzony został samochód marki B. o nr rej. (...). Strona pozwana prowadziła postępowanie likwidacyjne pod numerem (...)

okoliczność bezsporna

Na czas naprawy strona powodowa zawarła z poszkodowanym (R. B.) umowę najmu samochodu, której przedmiotem było wynajęcie samochodu B. (...) typ 530 D według stawki 350 zł netto za 1 dobę. Wynajęty samochód był niezbędny poszkodowanemu w celach prywatnych.

Najem pojazdu zastępczego trwał 5 dni. Tytułem kosztów wynajmu pojazdu zastępczego powód wystawił poszkodowanemu fakturę VAT nr (...) na kwotę 2 152,50 zł brutto

dowód: - z faktury VAT nr (...), k. 27,

- z umowy najmu z 30.10.2013 r., k. 23,

- z oświadczenia z 30.10.2013 r., k. 25.

W dniu 30 października 2013 r. poszkodowany R. B. scedował swoją wierzytelność z tytułu odszkodowania za szkodę komunikacyjną nr (...) w części dotyczącej odszkodowania za najem pojazdu zastępczego w wysokości 2 152,50 zł na rzecz strony powodowej, wynikającą z faktury VAT nr (...)

dowód: - z umowy przelewu wierzytelności z dnia 12.10.2013 r., k. 21.

Strona pozwana przyznała odszkodowanie w wysokości 1.168,50 zł, tj. za 5 dni najmu pojazdu według stawki 233,70 zł brutto (220 zł netto) za 1 dobę.

dowód: - z zawiadomienia o wypłacie odszkodowania, k. 29.

Ceny najmu samochodów na terenie W. wynosiły:

- w J.A.M. (...) a (...) - za wynajem pojazdu klasy D2 (...) za 1 dobę przy wynajmie za 5-8 dni - 454 zł netto.

- w F. (...) sp. z o.o – za samochód podobnej klasy:

1. za 1 dobę z limitem 200 km: S. (...) - 189 zł netto, H. (...) – 159 zł netto;

2. za 1 dobę bez limitu kilometrów: S. (...) - 229 zł netto, H. (...) – 209 zł netto;

dowód: - z pisma firmy (...)A.M. (...) a (...), k. 89,

- z pisma firmy (...) sp. z o. o, k. 76.

Strona powodowa pismem z dnia 7 marca 2014 r. wezwała stronę pozwaną do zapłaty 984,00 zł z tytułu pozostałej części należności za wynajem samochodu zastępczego w związku ze szkodą nr (...).

dowód: - z wezwania do zapłaty wraz z potwierdzeniem nadania k. 30.

Sąd zważył, co następuje:

Powództwo zasługiwało na uwzględnienie w całości.

Strona powodowa (...) sp. z o.o. z siedzibą we W. dochodziła roszczenia od strony pozwanej z tytułu odszkodowania za najem pojazdu zastępczego, powołując się na cesję wierzytelności dokonaną w dniu 30 października 2013 r.

Zgodnie z przepisem art. 509 § 1 k.c. wierzyciel może bez zgody dłużnika przenieść wierzytelność na osobę trzecią (przelew), chyba że sprzeciwiałoby się to ustawie, zastrzeżeniu umownemu albo właściwości zobowiązania, zaś w myśl § 2 wraz z wierzytelnością przechodzą na nabywcę wszelkie związane z nią prawa, w szczególności roszczenie o zaległe odsetki.

Zarówno w doktrynie, jak i w orzecznictwie przyjmuje się zgodnie, że w wyniku przelewu w rozumieniu art. 509 k.c. przechodzi na nabywcę ogół uprawnień przysługujących dotychczasowemu wierzycielowi, który zostaje wyłączony ze stosunku zobowiązaniowego, jaki wiązał go z dłużnikiem. Innymi słowy, stosunek zobowiązaniowy nie ulega zmianie, natomiast zmienia się osoba uczestnicząca w nim po stronie wierzyciela.

Bezsporną w sprawie była okoliczność, iż strona pozwana (...) S.A. w W. ponosi odpowiedzialność za zdarzenie komunikacyjne z dnia 27 września 2013 r., w którym uległ uszkodzeniu pojazd poszkodowanego spółki (...) zamieszkałego we W. marki B. o nr rej. (...). Nie było także przedmiotem sporu, że szkoda powstała w tym pojeździe podlegała likwidacji w ramach ubezpieczenia OC zawartego przez sprawcę zdarzenia ze stroną pozwaną. Strona pozwana nie kwestionowała także tego, iż na okres naprawy poszkodowany wynajął od powoda samochód zastępczy, zaś wynajęty samochód był mu niezbędny w celach prywatnych. Wreszcie poza sporem pozostawał fakt, że poszkodowany dokonał w drodze umowy z dnia 30 października 2013 r. na rzecz strony powodowej cesji wierzytelności z tytułu odszkodowania za szkodę komunikacyjną z dnia 27 września 2013 r. w części dotyczącej odszkodowania za najem pojazdu zastępczego w wysokości 2 152,50 zł brutto, wynikającej z faktury VAT nr (...).

Bezsporną pozostawała również kwestia, iż strona pozwana wypłaciła odszkodowanie z tego tytułu w wysokości 1168,50 zł. Nie budzi również wątpliwości, iż należne odszkodowanie obejmuje podatek VAT, ponieważ poszkodowany nie jest jego płatnikiem.

Okoliczności powyższe wynikają z załączonych przez strony dokumentów tj. z oświadczeń złożonych przez poszkodowanego, umowy najmu samochodu zastępczego, faktury VAT nr (...), umowy przelewu wierzytelności, przy czym Sąd uznał te dokumenty za podstawę poczynionych w sprawie ustaleń, przede wszystkim ze względu na to, że nie były one w ogóle przez stronę pozwaną kwestionowane, zarówno co do ich formy, jak i treści i nie ma w niniejszej sprawie okoliczności, na podstawie których należałoby podważać ich wiarygodność.

W pierwszej kolejności wskazać należało, że szkoda w pojeździe należącym do R. B. podlegała likwidacji w ramach ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej /oc/ i to oznacza, że pozwany ubezpieczyciel zobowiązany jest do pokrycia wszelkich kosztów związanych z przywróceniem pojazdu do stanu poprzedniego. Jak zaś wynika z materiału dowodowego zgromadzonego w sprawie strona pozwana zweryfikowała fakturę VAT wystawioną przez stronę powodową pomniejszając przyznane odszkodowanie o dochodzoną pozewem kwotę. Weryfikacja w/w faktury była konsekwencją ustalenia przez stronę pozwaną wysokości kosztu najmu samochodu na kwotę 233,70 zł brutto za dobę.

Sąd Rejonowy rozpoznając sprawę uznał na podstawie przedstawionych przez stronę powodową dokumentów, w tym także w oparciu o fakturę VAT nr (...), że zarzuty pozwanej nie niweczą żądania zawartego w pozwie.

Zgodnie z zawartą umową odpowiedzialności cywilnej ubezpieczyciel gwarantuje naprawienie szkody. W myśl art. 822 k.c., w wyniku zawarcia umowy ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej, zakład ubezpieczeń zobowiązuje się do zapłacenia określonego w umowie odszkodowania za szkody wyrządzone osobom trzecim, wobec których odpowiedzialność za szkodę ponosi ubezpieczający albo osoba, na rzecz której została zawarta umowa ubezpieczenia. Świadczenie ubezpieczyciela obejmuje zapłatę sumy pieniężnej odpowiadającej wysokości poniesionej przez poszkodowanego szkody (art. 805 k.c.), a wysokość odszkodowania powinna być określona według reguł określonych w art. 363 k.c.

Z ustaleń dokonanych przez Sąd wynika, że między stronami nie istniał spór co do samej zasadności wynajęcia przez poszkodowaną samochodu zastępczego, a ubezpieczyciel zakwestionował jedynie stawkę za dobę najmu samochodu, uznając ją za zawyżoną w stosunku do przeciętnych cen obowiązujących na rynku.

Wynajęcie pojazdu zastępczego było dla poszkodowanego niezbędne przy prowadzeniu działalności gospodarczej. Poszkodowany dokonał wynajęcia samochodu zastępczego u wybranego przez siebie podmiotu i ubezpieczycielowi została przedstawiona faktura określająca koszt wynajmu pojazdu zastępczego. W ocenie Sądu, stanowisko strony pozwanej (jako ubezpieczyciela odpowiedzialności cywilnej sprawcy kolizji drogowej), która weryfikowała kwotę wynikającą z faktury VAT nr (...) przyjmując ustalone przez siebie stawki wynajmu samochodu, nie jest zasadne. Jest tak dlatego, że wysokość odszkodowania ubezpieczeniowego świadczonego z tytułu ubezpieczenia OC jest zakreślona granicami odpowiedzialności cywilnej sprawcy szkody. Do rozstrzygnięcia o odszkodowaniu ubezpieczeniowym przy ubezpieczeniu OC koniecznym jest sięgnięcie do ogólnych reguł Kodeksu cywilnego odnoszących się do zakresu odszkodowania, w szczególności do przepisu art. 361 § 1 i 2 k.c. Reguły te nakazują przestrzeganie zasady pełnego odszkodowania w granicach adekwatnego związku przyczynowego. W doktrynie i orzecznictwie sądów nie budzi wątpliwości, że koszty i wydatki poniesione w związku ze zdarzeniem wyrządzającym szkodę mogą być uznane za jedną z postaci szkody rzeczywistej. Podkreśla się, że pojęcie szkody obejmuje w szczególności wydatki poniesione w następstwie zdarzenia wywołującego szkodę. Objęcie pojęciem szkody kosztów i wydatków poniesionych w następstwie zdarzenia wywołanego szkodą wynika z kompensacyjnego charakteru odszkodowawczego.

Zważyć dalej należy, że utrata możliwości korzystania z rzeczy wskutek jej zniszczenia stanowi szkodę majątkową. Niemożność korzystania z samochodu przez poszkodowanego jest normalnym następstwem w rozumieniu art. 361 § 1 k.c. Jeżeli więc poszkodowany poniósł w związku z tym koszty, które były konieczne, na wynajem pojazdu zastępczego, to mieszczą się one w granicach skutków szkodowych podlegających wyrównaniu. Stanowisko takie znalazło wyraz w wyroku Sądu Najwyższego z dnia z dnia 8 września 2004 r. IV CK 672/03 (LEX nr 146324) oraz z dnia 18 marca 2003 r., IV CKN 1916/00 (niepubl.). W wyroku Sądu Najwyższego z dnia 18 marca 2003 r. Sąd ten podkreślił, że za normalne następstwo zniszczenia pojazdu służącego poszkodowanemu do prowadzenia działalności gospodarczej należy uznać konieczność czasowego wynajęcia pojazdu zastępczego w celu kontynuowania tej działalności w okresie, gdy szkoda nie została jeszcze naprawiona.

W świetle powyższych okoliczności Sąd rozpoznający niniejszą sprawę uznał, iż o wysokości należnego odszkodowania nie przesądza wysokość ryczałtów stosowanych przez ubezpieczyciela, lecz wartość rzeczywista poniesionej przez poszkodowanego szkody, udokumentowana rachunkami.

Sens zarzutu strony pozwanej sprowadza się w istocie do zagadnienia prawnego, które pojawiło się już w dorobku orzecznictwa Sądu Najwyższego, tj. uchwale Sądu Najwyższego z dnia 13.06.2003r. III CZP 32/03 (OSNC rok 2004, Nr 4, poz. 51. Biul.SN 2003/6/4, Wokanda 2003/7-8/5, Prok.i Pr. 2003/12/34, M.Prawn. 2004/2/81). Wprawdzie powyższa uchwała została wydana na tle stanu faktycznego dotyczącego określenia wysokości odszkodowania należnego poszkodowanemu od ubezpieczyciela w związku z naprawieniem pojazdu przez wybrany przez niego warsztat naprawczy, jednakże w przekonaniu Sądu, tezy w niej zawarte można zastosować w drodze analogii w przypadku ustalenia odszkodowania w związku z wynajęciem pojazdu zastępczego na czas naprawy uszkodzonego samochodu.

W rozpoznawanej sprawie poszkodowany R. B. dokonał wynajmu pojazdu zastępczego w wybranej przez siebie firmie, tj. (...) sp. z o.o. Strona powodowa wynajęła przedmiotowy pojazd, wyceniając koszt na kwotę 350 zł/dobę. Na tle powołanej wyżej uchwały SN z dnia 13.06.2003 r. nie budzi wątpliwości, iż poszkodowanemu przysługuje wybór odpowiedniej firmy w tym zakresie. Co więcej nie budzi również wątpliwości, iż firmy mogą posługiwać się różnymi cenami w zakresie tych samych lub podobnych usług, co jest typową cechą gospodarki wolnorynkowej. Zgodnie jednak z zasadą pełnej kompensaty poniesionej szkody (art. 361 § 2 k.c.), poszkodowany będzie mógł domagać się od podmiotu odpowiedzialnego (ubezpieczyciela) odszkodowania obejmującego poniesione koszty, jeżeli zostały poniesione w celu przywrócenia stanu poprzedniego. Nie budzi przy tym wątpliwości, iż koszt wynajęcia samochodu zastępczego jest kosztem "niezbędnym" poniesionym w następstwie zdarzenia wywołującego szkodę. Kosztami "ekonomicznie uzasadnionymi" są koszty ustalone według cen, którymi posługuje się wybrany przez poszkodowanego podmiot trudniący się wynajmem samochodów na rynku. Nie ma przy tym znaczenia fakt, że ceny te odbiegają (są wyższe) od cen przeciętnych dla określonej kategorii usług na rynku. Jeżeli nie kwestionuje się uprawnienia do wyboru przez poszkodowanego podmiotu, w którym dokona wynajęcia samochodu zastępczego na czas naprawy, miarodajne w tym zakresie powinny być ceny stosowane właśnie przez ten podmiot. Przyjęcie cen przeciętnych (niezależnie od samej metody ich wyliczania, która może być zróżnicowana) dla określenia wysokości przysługującego poszkodowanemu odszkodowania, nie kompensowałoby w konsekwencji poniesionej przez poszkodowanego szkody, gdyby ceny przyjęte w firmie wybranej przez poszkodowanego były wyższe niż ustalone w określony sposób ceny przeciętne. Jak jednocześnie podkreślił SN w w/w uchwale, standardowo opracowane informacje dotyczące ustalenia wysokości kosztów nie mają żadnego znaczenia w sferze określenia kryteriów wysokości należnego odszkodowania ubezpieczeniowego. Co najwyżej mogą tylko informować poszkodowanego o stosowanych na rynku lokalnym cenach.

Sąd uwzględnił wnioski dowodowe strony pozwanej i zwrócił się do wskazanych firm wynajmujących samochody we W. o udzielenie informacji, jaki był koszt najmu samochodu podobnego typu, jak pojazd uszkodzony. W oparciu o uzyskane informacje Sąd doszedł do przekonania, że nie można poszkodowanemu postawić zarzutu, iż wybrał ofertę rażąco droższą od innych. Wręcz przeciwnie – wynika z nich, że stawka 350 zł netto za dobę najmu jest właśnie stawką średnią, bowiem rozpiętość cen przy wynajmie na 5 dni kształtowała się w przedziale od 229 zł netto do 454 zł netto za dobę.

Reasumując, stwierdzić należy, iż strona pozwana, jako ubezpieczyciel odpowiedzialności cywilnej obowiązana jest w całości zapłacić sumę pieniężną odpowiadającą wysokości poniesionej przez poszkodowanego szkody, tj. szkody rzeczywistej. Oznacza to obowiązek wypłaty odszkodowania, według rzeczywiście doznanego uszczerbku w majątku poszkodowanego, a nie według ryczałtów ogólnie stosowanych przez ubezpieczyciela. Skoro więc koszt wynajęcia samochodu zastępczego wyniósł łącznie 2 152,50 zł brutto, ubezpieczyciel ma obowiązek ten koszt pokryć, taką bowiem rynkową cenę zastosował podmiot działający na rynku lokalnym.

Biorąc powyższe pod rozwagę, na mocy powołanych wcześniej przepisów prawa Sąd orzekł jak w sentencji wyroku.

Orzeczenie w przedmiocie odsetek ustawowych wynika z treści art. 359 k.c. które to zostały zasądzone zgodnie z żądaniem powoda i wezwaniem do zapłaty strony pozwanej od dnia 7 marca 2014 r. do dnia zapłaty.

Orzeczenie o kosztach procesu Sąd wydał na podstawie przepisu art. 98 k.p.c., obciążając stronę pozwaną obowiązkiem zwrotu wszystkich kosztów procesu w kwocie 247 zł, na które składają się: kwota 50 zł tytułem opłaty sądowej od pozwu, kwota 180 zł tytułem kosztów zastępstwa procesowego (§ 6 pkt 4 Rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości w sprawie opłat za czynności radców prawnych oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów pomocy prawnej udzielonej przez radcę prawnego ustanowionego z urzędu z dnia 28 września 2002 r. - Dz. U. Nr 163, poz. 1349 z późn. zm.) i kwota 17 zł opłaty skarbowej od pełnomocnictwa.

ZARZĄDZENIE

5) Odnotować w Rep.

6) Odpis wyroku zaocznego doręczyć

- pełnomocnikowi strony powodowej

- pozwanemu z pouczeniem o sprzeciwie od wyroku zaocznego i zażaleniu na koszty procesu i rygor natychmiastowej wykonalności;

3) kal 21 dni.